

Katekumeenin matkakumppani

2019–2020

Katekumeeniksi?

Kirkkoon liittymistä harkitsevan ensimmäinen askel on tutustua oman alueensa kirkkoon ja keskustella asiasta papin kanssa. Lähimmän kirkon ja siellä toimitettavien jumalanpalvelusten tiedot löytyvät seurakunnan jumalanpalveluskalenterista. Seurakuntamme papistoon voi ottaa yhteyttä kirkkoon liittymistä koskevissa kysymyksissä. Papin kanssa voitte pohtia yhdessä, miten kirkkoon liittyminen etenisi kohdallasi. Seurakunnassa järjestetään vuosittain katekumeeniopetusta, jonka tarkoituksena on tutustuttaa jumalanpalvelusyhteisöön ja saada tietopuolista opetusta.

Kirkkoon liittymistä harkitseville tarkoitettut katekumeenikurssit käynnistyvät vuosittain yhteisellä aloitustilaisuudella syyskuussa. Syksyn 2019 tilaisuus pidetään seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) torstaina 5.9. kello 18.

Katekumeeniaikana kirkon jäsenyyttä harkitseva tutustuu kirkkoon, perehtyy sen oppiin ja liturgiseen elämään ja tekee lopulta päätöksen liittymisestä. Aikaisemmin kasteen saaneet liitetään kirkkoon mirhavoitelun kautta. Muutoin kirkkoon liittyminen tapahtuu kasteen ja mirhavoitelun sakramenttien välityksellä.

Tervetuloa kirkkoon!

Helsingin ortodoksinen seurakunta

katekumeeni = kasteoppilas, kirkkoon liittyjä

mirhavoitelu = Kirkkoonliittämisen eli Pyhän Hengen vuodattamisen toimitus, jossa liitettävä voidellaan pyhällä Mirhaöljyllä.

Kun kaste käsitetään ihmisen lupaukseksi yhdistyä Jumalaan, on mirhavoitelu kirkon tälle lupaukselle antama vahvistus, sinetti.

Katekumeeniaika on intensiivinen vaihe matkalla kohti kirkon jäsenyyttä. Se koostuu seuraavista keskenään limittäisistä ja osittain päällekkäisistä osa-alueista:

1) Tiedon omaksuminen

Jotta kaikki kirkkoon liittyvät tietäisivät, mihin ovat liittymässä, seurakunta järjestää luontosarjan ortodoksiseen uskoon ja kirkkoon liittyvistä aiheista. Luennot ovat keskiviikkoisin ja torstaisin erillisen aikataulun mukaisesti.

Tietoa voi hankkia myös lukemalla ortodoksisuuteen liittyvää kirjallisuutta.

2) Kokoontuminen yhteen

Katekumeenit kokoontuvat yhteen sunnuntaisin omassa kirkossa liturgiaan, kirkkokahveille ja keskustelemaan papin/ pappien kanssa. Mukana kokoontumisissa on myös 1-3 katekumeenikummi. Katekumeenikummi on vapaaehtoinen, joka on liturgioissa katekumeenien tukena, auttaa katekumeeneja tutustumaan jumalanpalvelusyhteisöön ja auttaa katekumeeneja henkilökohtaisen kummin etsimisessä.

3) Keskustelu papin kanssa

Jokainen katekumeeni käy katekumeeniaikana 2-3 henkilökohtaista keskustelua papin kanssa. Keskusteluissa käydään läpi katekumeenin mieltä askarruttavia kysymyksiä ja sitä, missä kohtaa ollaan menossa kohti kirkon jäsenyyttä.

4) Omaehtoinen toiminta

Tässä matkakumppanissa on ideoita siitä, mitä muuta katekumeeniaikana voi tehdä.

1) Tiedon omaksuminen

Aihe	Aika	Paikka
Jumala – taivaan ja maan luoja	ke 18.9.2019 klo 18–19	Seurakuntasali
	to 19.9.2019 klo 18–19	Tapiola
Oppi ihmisestä – ortodoksinen ihmiskäsitys	ke 9.10.2019 klo 18–19	Tikkurila
	to 10.10.2019 klo 18–19	Seurakuntasali
Jeesus Kristus - Jumalihminen	ke 13.11.2019 klo 18–19	Seurakuntasali
	to 14.11.2019 klo 18–19	Porvoo
Kristuksen voitto kuolemasta	ke 4.12.2019 klo 18–19	Seurakuntasali
	to 5.12.2019 klo 18–19	Lohja
Pyhä Henki	ke 8.1.2020 klo 18–19	Myllypuro
	to 9.1.2020 klo 18–19	Seurakuntasali
Kirkko	ke 5.2.2020 klo 18–19	Seurakuntasali
	to 6.2.2020 klo 18–19	Tapiola
Kaste ja mirhalla voitelu	ke 4.3.2020 klo 18–19	Tikkurila
	to 5.3.2020 klo 18–19	Seurakuntasali
Katumuksen mysteeri ja sairaan-voitelu	ke 22.4.2020 klo 18–19	Seurakuntasali
	to 23.4.2020 klo 18–19	Myllypuro
Avioliitto ja pappuus	ke 13.5.2020 klo 18–19	Porvoo
	to 14.5.2020 klo 18–19	Seurakuntasali

Seurakuntasali, Unioninkatu 39 (sisäpiha), 00170 Helsinki

Porvoo, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Vanha Helsingintie 2, 06100 Porvoo

Myllypuro, Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli, Jauhokuja 3 B 2,
00920 Helsinki

Tapiola, Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko, Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo

Tikkurila, Kristuksen taivaaseenastumisen kko, L. Valkoisenlähteentie 48,
01300 Vantaa

Lohja, Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4, 08100 Lohja

Hautausmaa, Profeetta Elian kirkko, Lapinlahdentie 2, 00180 Helsinki

Uspenskin katedraali, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nuk-
kumisen muistolle pyhitetty katedraali, Kanavakatu 1,
00160 Helsinki

Lukuvinkkejä ortodoksisuudesta kiinnostuneille

Raamatusta

- Evankeliumit
- Apostolien teot
- Lähetyskirjeistä esim. apostoli Paavalin kirjeet roomalaisille ja efesolaisille, apostoli Jaakobin kirje
- Psalmi

Rukouskirjat

- **Rukouskirja Orogion (OKJ)**. Ortodoksinen kirkon rukouskirja. Rukouksia joka tilanteeseen. Päivittäiseen käyttöön. Sisältää tekstejä myös jumalanpalvelusten toimitamiseen.
- **Ortodoksinen hartauskirja (ONL)**. Taskukokoinen rukouskirja, jossa tärkeimmät rukoukset ja juhlaveisut. Sisältää myös akatistoksen Jumalansynnyttäjälle
- **Rukouskirja (Ortodoksinen Veljestö)**. Pienikokoinen, näppärästi mukana kulkeva kirja, joka sisältää tärkeimmät päivittäiset rukoukset.

Ortodoksisuuden perusteista, sakramenteista ym.

- **Seisokaamme hyvin - ortodoksinen kirkon aikuiskasvatuksen oheismateriaali**. Risto Aikonen & Sirpa Okulov (toim.)
- **Uskon mysteeri**. Johdatus ortodoksisen dogmaattiseen teologiaan. Ilarion (Alfejev). Viisisataasivuinen tiiliskivi kaikille, jotka haluavat päästä syvempään ja perusteellisempaan käsitykseen siitä, mitä ortodoksinen kirkko opettaa. Rakkaudellista ja syvällistä opetusta.
- **Ortodoksinen tie**. Ware, Kallistos. Teologinen ja hengellinen johdatus ortodoksisen uskoon.
- **Miten uskomme**. Arkkipiispa Paavali. Rukouselämään ja liturgiaan keskittyvä teos. (Painos loppu, saatavissa kirjastoista)
- **Uskon pidot**. Arkkipiispa Paavali. Monipuolinen ja selkeä johdatus liturgiajumalanpalvelukseen, ehtoollisen toimittamiseen ja viettämiseen.
- **Kaste ja katumus**. Arkkipiispa Paavali ja Matti Sidoroff. Johdatus kristityn ihmisen elämän keskeisimpiin sakramentteihin.
- **Ortodoksisuuden mitä, miksi, miten – kirkkotiedon käsikirja**. Kalevi Kasala, Irke Petterberg. Ortodoksinen kirkon jumalanpalveluksista ja tavoista sanoin ja kuvin.
- **Tuhlaajapojan paluu**. Metropoliitta Anthony Bloom.
- **Gluhov, I. A.: Ortodoksinen katekismus**. Yksityiskohtainen opas kirkkomme uskonopin ymmärtämiseen.
- **Kruunaa heidät yhdeksi**. Matti Sidoroff (toim.). Avioliittoa käsittelevä artikkelikoelmateos
- **Matka tuonilmaisiin**. Ortodoksinen hautauskirja. Matti Sidoroff (toim.)
- **Kuolemanjälkeinen elämä**. Osipov, Aleksei. Ortodoksinen kirkon opetus kuolemaan ja edesmenneiden muistelemiseen liittyvistä asioista.

Suuri paasto

- **Tie ylösousemukseen.** Suuren paaston ja pääsiäisen sanoma. Munkki Serafim. Matkaopas suureen paastoon ja pääsiäiseen.
- **Suuri paasto.** Alexander Schmemmann. Mainio johdatus pääsiäistä edeltävän paaston liturgiseen ja hengelliseen elämään.

Rukouselämästä

- **Jeesuksen rukous.** Hariton (igumeni). Valamon luostarin igumeni Haritonin (k. 1947) laatima kokoelma pyhien isien ja hengellisten opettajien teoksista.
- **Vaeltajan kertomukset.** Eräs suosituimmista ortodoksista hengenelämää kuvaavista teoksista. Tekstin sisältö ruokkii sisimmässämme olevaa kaipuuta Jumalaa kohti ja antaa runsaasti käytännön ohjeita Jumalan läheisyyden saavuttamiseksi.
- **Elävä rukous.** Metropoliitta Anthony Bloom.
- **Nimen voima.** Kallistos Ware. Kirja Jeesuksen rukouksesta.
- **Rukouskirja.** Ortodoksinen kirjallisuuden neuvoston OKJ:n julkaisema rukouskirja
- **Rukouskoulu.** Metropoliitta Anthony Bloom.

Pyhien ihmisten elämästä ja opetuksista

- **Filokalia 1-5.** Kokoelma 300–1400-luvuilla eläneiden kilvoittelijaisien kirjoituksia. Askeettisen kirjallisuuden pääteos ja tärkeä osa ortodoksista hartauskirjallisuutta. Filokaliassa (suom. "rakkaus kauneuteen") painotetaan hiljentymisen ja sisäisen kilvoituksen merkitystä uskonnollisessa elämässä.
- **Synaksarion.** Pyhien elämäkertoja. Kuukausittainen sarja pyhien elämäkerroista.

Kirkon historiaa

- **Kirkon historia.** Ortodoksin käsikirja (1999). Kärkkäinen, Tapani. Rungas kuvitus, hyvä hakemisto, paljon kiinnostavia tietolaatikoita.

Teologiaa

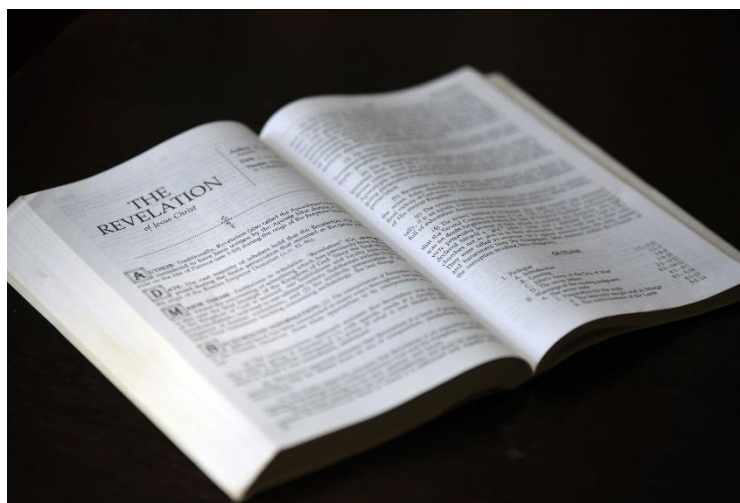
- **Ortodoksinen uskon tarkka esitys I-IV.** Damaskolainen, Johannes (pyhä). Jaka-mattoman kirkon yhteinen klassikko ja viimeisen suuren kirkkoisän pääteos. Tiivistä ja kiteytyntä kirkon opetusta.
- **Bysantin teologia.** Opillisia kysymyksiä. Meyendorff, John. Tavanomaista syväli-sempi ortodoksinen opin yleisesitys.

Yleistietoa ortodoksisuudesta

- **12 ikkunaa ortodoksisuuteen.** Tuomas Kallonen (toim.). Upeasti kuvitettu teos avaa elämänmakuisen näkymän ortodoksien arkeen, hengellisyyteen ja historiaan.
- **Ortodoksinen sanasto.** Arkkimandriitta Arseni. Kirjassa selitetään yli 700 kirkon piirissä käytettävän termin merkitys.

Ortodoksisia verkkokauppoja Suomessa

- **webtuohus.valamo.fi.** Valamon luostarin verkkokauppa, jossa runsaasti kattava valikoima ortodoksiseen elämäntapaan liittyviä tuotteita: jumalanpalveluskirjoja ja muuta hengellistä kirjallisuutta, äänitteitä, ikoneita, lampukoita, rukousnauhoja, postikortteja, kaularistejä ja -ikoneita, mehiläisvahatuohuksia, luostariteetä ja paljon muuta.
- **lintulanluostari.fi/kauppa.** Lintulan luostarin verkkokauppa. Valikoimissa ortodoksinen kirjallisuuden ohella mm. ikoneja, äänitteitä, tuohuksia ja käsitöitä.
- **onl.fi/kauppa.** Ortodoksisten nuorten liitto ry:n verkkokauppa, jossa lähinnä lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, postikortteja ja pelejä.
- **www.filokalia.fi.** Pyhän Kosmas Aitolialaisen Veljestön ylläpitämä verkkokauppa, jossa kaikkein kattavin valikoima suomalaista ortodoksista kirjallisuutta. Valikoimissa on myös muun kielisiä kirjoja ja paljon muita ortodoksiseen perinteeseen liittyviä tuotteita.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirjasto
Liisankatu 29, 2. krs, 00170 Helsinki

Avoinna: Ma–ti 10–15
                          Ke–to 15–19

2) Kokoontuminen yhteen

Aihe	Aika	Paikka
Kaikkien ryhmien yhteinen aloitustilaisuus	to 5.9.2019 klo 18–20	Seurakuntasali
Tutustumista muihin katekumeeneihin, pappiin ja katekumenikumiin	su 15.9.2019 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Pyhät ihmiset, oma taivaallinen esirukoilija	su 29.9.2019 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Ortodoksinen etiikka	su 20.10.2019 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Kirkkovuosi	su 17.11.2019 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Ajan pyhittäminen	su 15.12.2019 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Traditio ja Raamattu ortodoksisessa kirkossa	su 19.1.2020 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Ilkonit	su 16.2.2020 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Kirkkomusiikki	su 15.3.2020 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Tuomaan tiistai - vainajien pääsiäinen. Kuolema, hautaus, kuolemanjälkeinen elämä	ti 21.4.2020 klo 18 kaikki ryhmät yhdessä	Profeetta Elian kirkko hautausmaalla
Kirkkoarkkitehtuuri	su 3.5.2020 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa
Ortodoksinen kirkko suomessa ja maailmalla	su 24.5.2020 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen	Omassa kirkossa oman papin kanssa

HUOMIO!

Porvoossa ja Lohjalla EI ole palveluksia joka sunnuntai. Näissä paikoissa kokoontumiset sovitaan papin kanssa niiksi sunnuntaiksi, kun siellä toimitetaan liturgia.

3) Keskustelu papin kanssa

Katekumeeniaikana tavatusta papista ei välttämättä tarvitse tulla kirkkoon liittyneen rippi-isä. Rippi-isä voi olla myös joku muu pappi.

Alla on lista seurakunnan papeista yhteystietoineen. Katekumeenipapit on merkitty [sinisellä](#).

Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi

isä Heikki Huttunen	040 7418792
isä Kimmo Kallinen	040 7079609
isä Kalevi Kasala	040 5252868
isä Petri Korhonen	050 4096267
isä Mikko Leistola	0400 413196
isä Teo Merras	040 5403200
isä Sergei Petsalo	040 6205944
isä Markku Salminen	040 5016190
isä Vaslav Skopets	040 1462400
isä Mikael Sundkvist	050 3509356
isä Joosef Vola	040 5452250

4) Omaehtoinen toiminta

Katekumeeniaikana on hyvä tutustua laajasti eri jumalanpalveluksiin, seurakunnan eri toimintamuotoihin, eri kirkkoihin ja ihmisiin. Kaikista näistä löytyy tietoa seurakunnan nettisivuilta www.hos.fi

Esimerkkejä eri palveluksista, joissa olisi hyvä käydä

- ehtoopalvelus
- aamupalvelus
- vigilia
- panihida
- vedenpyhitys
- Jeesuksen rukous
- rukouspalvelus
- akatistos
- parastaasi
- Jaakobin liturgia
- Basileios Suuren liturgia
- katumuskanoni
- ennenpyhitettyjen lahjain liturgia (EPL)
- Suuren viikon palvelukset
- pääsiäisyön palvelus

Esimerkkejä seurakunnan kerhoista ja muusta toiminnasta

- Ortodoksiakerho
- Raamattupiiri
- ikonimaalaus
- kuorotoiminta
- kirjallisuuspiiri
- pyhäkköjen yhteisöpäivät
- vapaaehtoistoiminta

www.hos.fi -> Tule mukaan -> Vapaaehtoisena seurakunnassa

